

Verslag van het Bestuur der Brugsche Afdeeling.

I. — Leden.

Gedurende dit Bestuurjaar klom het getal inschrijvers der Brugsche Afdeeling van het *Willems-fonds* van 40, zooals het in het algemeen verslag van 1872 voorkwam, tot 64, zooals het voor 1873 in het nieuwe verslag zal voorkomen. Voor het aanstaande jaar mag dit getal reeds op 69 berekend worden.

Van die inschrijvers zijn er 8 aan 10 fr., 43 aan 6, en 13 aan 5, deze laatsten reeds ingeschreven vóór dat het minimum van het jaargeld op 6 fr. gebracht werd in het voordeel der Afdeelingen, die aldus 2 fr. op dat minimum der bijdragen voor eigen gebruik over hebben.

Deze toestand mag alleszins aanmoedigend heeten.

II. — Werkzaamheden.

Nog heeft de Afdeeling haar hoofddoel, namelijk het inrichten van volksleergangen, wegens ontoereikendheid van middelen, niet kunnen verwezenlijken.

Een ander punt van het programma der Afdeeling kon een begin van uitvoering beleven. Op woensdag 12 Februari, noodigde ons bestuur de inschrijvers uit op eene eerste Concert-Voordracht in de tooneelzaal der

Maatschappij *IJver en Broedermin*, ons welwillend afge-
staan voor die gelegenheid. Het programma bestaande
uit eene verhandeling te houden door Prof. Max.
Rooses over *Onze oude Vlaamsche Liederen*, en uit ver-
schillige dier liederen, welke wij, dank aan de gereede
medewerking der Heeren L. S., E. v. O. en L. v. G.,
konden doen uitvoeren, scheen aantrekkelijk genoeg om
op eenen volledigen bijval te mogen rekenen. De uitslag
beantwoordde echter aan die verwachting niet. Ten
gevolge van een misverstand en ook van het reeds ge-
vorderde jaargetijde, was het publiek niet talrijk genoeg
opgekomen om dien winter nog dergelijke proefnemin-
gen te wagen. Er werd diensvolgens besloten de voorzet-
ting dier burgervoordrachten, onder beter voorwaarden
van welgelukken, met het begin van het volgende win-
tersaizoen te hernemen.

In uitvoering der algemeene grondbeginselen onzer
instelling, die onze aandacht roepen op alles wat tot de
verheffing van den volksgeest kan medehelpen, zond
onze Afdeeling twee verzoekschriften uit, waarvan een
aan het stedelijk- en een ander aan het Staatsbestuur.

Het eerste, ter ondersteuning van een schrijven van
ons Algemeen Bestuur uitgaande, trok de aandacht der
gemeenteoverheid op de gewichtigheid eener goede
keuze van prijsboeken, om onder de kinderen der volks-
scholen uitgedeeld te worden, en wees erop dat, door
gebrek aan toezicht over die keuze, al heel dikwijls de
inhoud van het boek aan een vergulden omslag wordt
opgeofferd. Ten slotte duiden wij verschillende uitgaven
van het *Willems-fonds*, als best geschikt aan, om voor
prijsboeken aangekocht te worden.

Dit schrijven werd welwillend door het gemeente-
bestuur beantwoord met de aanmerking dat, zoo er
niet reeds voldoening aan onze vraag gegeven werd,

zulks enkel zijne oorzaak had in het late toekomen onzer brieven. Voor het volgende jaar echter werd ons de inachtneming ervan beloofd, mits een woordje herinnering van onzentwege.

Het andere verzoekschrift, aan den Heer Minister van het Binnenlandsche gericht, gezamentlijk met die van het Hoofdbestuur en van de andere Afdeelingen, vroeg eenige veranderingen in de nieuwe regeling der muziekwedstrijden voor den prijs van Rome.

Een ministerieel besluit van 18 Maart 1873, onzes inziens, de regeling dier prijskampen ten nadeele van de rechten onzer moedertaal gewijzigd hebbende, vroegen wij dat deze rechten hersteld wierden volgens het beginsel van taalgelijkheid, sedert 1865 in die zaak aangenomen, en dat er van de laureaten in het exaam gevergd wierde *schriftelijke bewijzen te leveren van hunne bekwaamheid om zich behoorlijk in de FRANSCH OF IN DE NEDERLANDSCHE taal uit te drukken*, alsook dat er bepaaldelijk vermeld wierde dat dit exaam *in het fransch of in het nederlandsch* zal mogen afgelegd worden. Daarenboven vroegen wij ook nog dat onder de voorname gewrochten, waarover de laureaten mogen ondervraagd worden, *De Nibelungen, Reinaert De Vos* en de werken van *Vondel* zouden opgenomen worden.

Met beter gevolg dan verleden jaar, kon de Afdeeling op hare maandelijksche zittingen hare leden tot het houden van regelmatige lees- of spreekbeurten overhalen. De bedrijvigheid onzer inschrijvers werd er door opgewekt en de lust tot lezing van Nederlandsche werken heeft zich eenigszins uitgebreid.

Buiten de gewone zittingen, hebben wij ook nog getracht vrije bijeenkomsten tot stand te brengen, met het doel de verstandhouding en het verkeer tusschen de toetreders tot onze grondbeginsels, nauwer toe te

halen. Op die vergaderingen werden eenige der voornaamste vlaamsche dag- en tijdschriften, welke de vaderlandsche propaganda over 't algemeen er nog niet in gelukt is tot hier te verspreiden, ter tafel gelegd. Deze poging is ons gedeeltelijk gelukt, en wij zien haar nog een beter lot te gemoet.

III. — Rekening.

Het vorig jaar werd gesloten met een inkas van fr. 214-07, daarin begrepen eene toelage van 150 fr., op ons verzoek door het Algemeen Bestuur aan de Afdeeling toegestaan.

Wij hebben dit jaar, als aandeel in de bijdragen onzer inschrijvers, ontvangen eene som van 147 fr. Wij beschikten dus over eene som van fr. 361-07 waarvan hieronder rekenschap gegeven wordt.

	ONTVANGEN.	Fr. C.	Fr. C.
Batig slot van 1872		214-07	
Aandeel in de bijdragen der leden.		<u>147-00</u>	361-07

UITGEGEVEN.

Concert-Voordracht van 12 Februari:			
Reiskosten		10-00	
Verblijfkosten		12-50	
Inrichtingskosten.		14-75	
Drukkosten:			
6500 adresbanden.		45-50	
Uitnoodigingen en omzendbrieven		16-75	
Overdrukken uit het jaarboek. .		8-00	
Nederlandsche zangstukken:			
2 reeksen aan 8 fr., 2 id. 6 fr.		28-00	
Bureelkosten		<u>8-00</u>	
			143-50
			Blijft fr. 217-57

IV. — Besluit.

Deze geldelijke toestand laat ons dus toe de inrichting onzer burgervoordrachten voort te zetten, en misschien wel ook van door eenige andere onderneming den naam van het *Willems-fonds* in Brugge te vestigen en onze instelling uit te breiden.

Geene strevingen schijnen ons waardiger om in deze stad verspreid te worden, dan die waarvoor het *Willems-fonds* sedert zoovele jaren met zulke goede gevolgen op de bres staat. Traagzaam aan rijst het Vlaamsche volk uit zijnen eeuwenlangen geestessluimer weder op. Op elk gebied van kunsten en wetenschappen begint het zich levendiger te doen gelden, en zijne verbeurde rechten weder te veroveren. Over weinige jaren schiep het zich eene letterkunde; gisteren was het op het ruime veld der muziek dat het nieuwe lauweren verwierf en zichzelf voelde herleven; morgen wellicht kunnen wij eene krachtige en persoonlijke wedergeboorte bijwonen op het ons zoo bekende gebied der beeldende kunsten. De bemoeiingen, en diensvolgens de belangrijkheid van het *Willems-fonds* nemen toe met dien groeienden gang. Overal eene sterkende hand te reiken aan den nog aarzelenden volksgeest in zijn ontwaken, elke nieuwe kracht, die hem geboren wordt, naar het hooge doel eener volledige ontvoogding in en door de moedertaal te helpen opleiden, ziedaar wat onze plicht is onder de vaan der instelling waartoe wij behooren.

Een blik rondom ons zal voldoende zijn om ons de overtuiging in te prenten dat hier te Brugge de gelegenheden niet ontbreken om dien plicht te vervullen. De oude kunststad van Vlaanderen is tevens het beste toonbeeld der treurigheid van ons verval, en het geschikte midden voor eene levenskrachtige wedergeboorte. Alles spreekt hier tot hart en oogen eene taal,

die zegt hoe een persoonlijk en volhardend ras zijne grootheid uit zichzelf op kan bouwen; en ook, hoe diep dat ras kan vallen wanneer het eens met het "eergevoel zijner zelfstandigheid," die "wonderkracht" verloren heeft, "die eigen voorspoed schept en eigen onspoed lenigt!" Die dubbele drijfveer moest ons aanzetten om het grootsche en kunstlievende Brugge voor het Vlaamsche vaderland heel en gansch terug te winnen, en lieten onze middelen ons tot heden nog niet toe onzen invloed en ons bestaan op eene doorslaande wijze te doen gelden, ons doel alleen moet al wat een volksminnend gevoel in het hart voelt leven, rond ons vaandel bijeenbrengen. Wij hopen ook dat Brugge zich eerlang uit zijne afzondering zal willen opschudden om ons in den vaderlandschen plicht naar welks vervulling wij streven, bij te springen, om ons mede te helpen in de verheffing van onzen stam en eens met heel het vernieuwde Vlaanderen een nieuw leven te beginnen.

De Voorzitter,
E. JOORIS.

De Geheimschrijver,
J. SABBE.

Bestuur der Brugsche Afdeeling voor 1874, gekozen in zitting van 31^a October 1873.

EM. JOORIS, schepene, *Voorzitter*.
L. VAN GHELUWE.
F. D'HAUW.
H. PICKERY.
B. MORTIER.
I. VAN DER GHINST.
J. SABBE, *Secretaris-Schatbewaarder*.